

mig til. Jeg vil kun for mit Vedkommende sige, at jeg heller ikke ønsker, at man skal vanskeliggøre Sagen ved at blande flere Spørgsmaal ind i den end netop dette ene, at man vil gøre selve Afstemningen hemmelig. Det er dette ene Spørgsmaal, som man skal søge at løse paa den letteste og mest praktiske Maade, og det forekommer mig, at den Maade, hvorpaa det søges løst i det foreliggende Lovforslag, er den Maade, hvorpaa det lettest bliver løst. De forskellige Indvendinger, der kunne rejses mod den hemmelige Afstemning kan jeg ikke tillægge nogen Betydning, og jeg har heller ikke iet, at der under denne Debat er kommet Indvendinger frem, som virkelig konkludere derhen, at man skal vælge den offentlige Afstemning. Naar der f. Eks. bliver sagt, at man ikke vilde være i Stand til at kunne bruge Straffelovens Paragraffer over for mulige Køb af Stemmer under en saadan fremtidig Valgordning som den, der her foreslaas, staar det for mig saaledes, at naar man indfører den hemmelige Afstemning, bliver man ikke alene, for saa vidt man er i Stand dertil, af med Valgtryk eller lægger meget væsentlige Hindringer i Vejen for det egentlige Valgtryk, som fremkommer ved Trusler, men man lægger ogsaa alvorlige Hindringer i Vejen for Køb af Stemmer. Jeg kan ikke godt tænke mig, at nogen skulde besatte sig med Køb af Stemmer, naar det ikke er muligt paa nogen som helst Maade at faa at vide, om vedkommende ogsaa virkelig faar noget for sine Penge. Jeg tror, at naar Sagen ligger saaledes for, at enhver uhindret kan stemme efter sin Overbevisning, uden at noget Memeste kan faa at vide, hvorledes der er stemt, vil det ikke falde nogen ind at forsøge paa at købe Stemmer, fordi ingen kan vide, om nogen vil tage et saadant Køb til Følge. Jeg tror, at her staa vi lige over for et Spørgsmaal, som har nogen Lighed med det, vi diskuterede i forrige Samling, idet der den Gang forelaa en Lov, der havde passeret det andet Ting, om stærkede Straffebestemmelser for Udvekslen af Valgtryk. Jeg staar i det hele taget ikke paa det Standpunkt, hvad jeg for øvrigt ogsaa tillod mig at bemærke forleden Dag, da der var Tale om Udvidelsen af den bestaaende Straffelov, at jeg tror, at det er Straffebestemmelser, man skulde tragte efter at faa gennemførte, saaledes at man ved dem virkelig skulde være i Stand til at forbedre Forholdene; det tror jeg ingenlunde paa. Derimod mener jeg, at det, man skal søge at føre sine Bestræbelser ind paa, det er at fjerne Narjagerne til de Forbrydelser, for hvilke Straffelovparagrafferne ere bestemte, og hvis vi nu her faa

indført den hemmelige Afstemning, ville Straffelovens Paragraffer om Valgtryk temmelig sikkert blive saa godt som uden Betydning, der vil saa godt som aldrig blive Brug for dem, og det samme vil ganske sikkert blive Tilfældet med den Paragraf, der omhandler Købet af Stemmer, den vil ogsaa blive et dødt Bogstav, hvad jeg gerne ser med Hensyn til Straffelovparagraffer, der vil ikke blive Brug for dem; det vil ikke falde nogen ind at købe Stemmer under de Forhold.

Med Hensyn til vor nuværende Valgordning maa jeg maaste gøre nogle korte Bemærkninger. Vi have jo her i Danmark ikke nogen Afstemning, som man i Grunden kan sige er en offentlig Afstemning. Naar der tales saa meget om, at enhver Vælger burde være sin Afstemning bekendt, saa skulde Tanken dermed jo være den, at han skulde være den bekendt for Alverden, saaledes at enhver kunde have Leilighed til at overbevise sig om, hvorledes han havde stemt, men saaledes er Forholdet ikke. Man har her i Landet svinget paa forskellige Maader med Hensyn til dette Spørgsmaal. Der er fra Indenrigsministerens Side Tid efter anden udstedt forskellige Cirkulærer angaaende dette Spørgsmaal. Der blev den 25de Februar 1887 udsendt et saadant Cirkulære, som gik ud paa, at Kommunalbestyrelserne selv kunde afgøre, hvorvidt de i Fremtiden med Hensyn til den offentlige Fremlæggelse af Valglisten vilde give Vælgerne Adgang til at se dem. Det maatte blive et Spørgsmaal, som Kommunalbestyrelserne selv maatte afgøre. Der staa Valglisten, men det Spørgsmaalet egentlig drejede sig om, var Stemmelisterne, og Ministeriets Udtalelse maatte antages at være møntet paa, at Stemmelisterne kun med Kommunalbestyrelsens Samtykke kunde blive gjort bekendte for Vælgerne. Senere, den 17de Oktober 1888, udkom et andet Cirkulære, som gik ud paa, at Kommunens Beboere maatte have Ret til at gøre sig bekendte med Valglisternes Indhold, ogsaa uden for den Tid, de forelaa til offentlig Undersøgelse. Der var ogsaa den Gang Spørgsmaal om Stemmelisterne i Forbindelse med Valglisten, og jeg kan godt erindre, at det førte til, at det var temmelig almindeligt, at enhver kunde gøre sig bekendt med, hvorledes Stemmegivningen var falden ved det foregaaende Valg. Det siges kun, at Kommunalbestyrelsen kan begrænse Adgangen paa passende Maade, f. Eks. ved at fastsætte den til en bestemt Ugedag og i øvrigt ved at føre Kontrol med den Maade, hvorpaa Efterhynet sker, men i øvrigt skulle Kommunens Beboere have Ret til at gøre